

Meent een onderneming op het tijdstip van opzegging van haar verbintenis dat er redenen bestonden om haar situatie opnieuw te bezien en haar,

ondanks opzegging, van anti-dumpingrecht vrij te stellen, dan ligt het op haar weg aan de Commissie overtuigende gegevens voor te leggen.

In de gevoegde zaken 239 en 275/82,

ALLIED CORPORATION, vennootschap naar het recht van de staat New Jersey (Verenigde Staten), gevestigd te Morristown (New Jersey), vertegenwoordigd door de te Brussel gevestigde advocaten A. d'Hondt, F. van der Mensbrugghe en E. Lebrun, domicilie gekozen hebbende te Luxemburg ten kantore van de advocaat T. Bieber, aldaar gevestigd Boulevard Grande-Duchesse-Charlotte 83,

M. L. MORELLE, advocaat te Brussel, in zijn hoedanigheid van curator in het faillissement van Demufert, naamloze vennootschap naar Belgisch recht, gevestigd te Brussel, vertegenwoordigd door de advocaten D'Hondt, Van der Mensbrugghe en Lebrun, alsmede door M. Mahieu, advocaat te Brussel, domicilie gekozen hebbende te Luxemburg, ten kantore van T. Bieber voornoemd,

TRANSCONTINENTAL FERTILIZER COMPANY, vennootschap naar het recht van de staat Pennsylvania (Verenigde Staten), gevestigd te Philadelphia (Pennsylvania), vertegenwoordigd door de advocaten D'Hondt, Van der Mensbrugghe en Lebrun, domicilie gekozen hebbende te Luxemburg, ten kantore van T. Bieber voornoemd, alsmede:

KAISER ALUMINIUM AND CHEMICAL CORPORATION, vennootschap naar het recht van de staat Delaware (Verenigde Staten), gevestigd te Wilmington (Delaware), vertegenwoordigd door de advocaten D'Hondt, Van der Mensbrugghe en Lebrun, alsmede door A. Hooper, barrister van de Inner Temple, en A. Ph. Bentley, barrister van Lincoln's Inn, domicilie gekozen hebbende te Luxemburg, ten kantore van T. Bieber voornoemd,

verzoekters,

tegen

COMMISSIE VAN DE EUROPESE GEMEENSCHAPPEN, vertegenwoordigd door haar juridisch adviseur P. Gilsdorf, als gemachtigde, bijgestaan door D. Jacob, advocaat te Brussel, domicilie gekozen hebbende te Luxemburg, ten kantore van O. Montalto, lid van de juridische dienst, Bâtiment Jean Monnet, Kirchberg,

verweerster,

betreffende verzoeken om nietigverklaring van verordening nr. 1976/82 van de Commissie van 19 juli 1982 tot instelling van een voorlopig anti-dumpingrecht op bepaalde importen van kunstmest van oorsprong uit de Verenigde Staten van Amerika, en van verordening nr. 2302/82 van de Commissie van 18 augustus 1982 houdende wijziging van verordening nr. 1976/82, alsmede verzoeken om vergoeding van schade en interesten,

wijst

HET HOF VAN JUSTITIE,

samengesteld als volgt: J. Mertens de Wilmars, president, T. Koopmans, K. Bahlmann en Y. Galmot, kamerpresidenten, P. Pescatore, Mackenzie Stuart, A. O'Keefe, G. Bosco en U. Everling, rechters,

advocaat-generaal: P. VerLoren van Themaat
griffier: P. Heim

het navolgende

ARREST

De feiten

De feiten, het procesverloop, alsmede de conclusiën, middelen en argumenten van partijen kunnen worden samengevat als volgt:

I — Uiteenzetting van de feiten

In december 1979 deed het Comité marché commun de l'industrie des engrais azotés et phosphatés (CMC-Engrais) bij de Commissie haar beklag over dumpingpraktijken bij de invoer van bepaalde chemische meststoffen van oor-

sprong uit de Verenigde Staten van Amerika.

Op grond van haar oordeel dat de verstrekte inlichtingen voldoende bewijsmateriaal bevatten om de instelling van een onderzoek te rechtvaardigen, kondigde de Commissie bij in het Publikatieblad van de Europese Gemeenschappen (PB C 47, blz. 2) geplaatst bericht overeenkomstig artikel 7 van 's Raads verordening nr. 3017/79 van 20 december 1979 betreffende beschermende maatregelen tegen invoer met dumping of subsidiëring uit landen die geen lid zijn van de EEG (PB L 339, blz. 1), een onderzoek

aan naar de invoer van bepaalde chemische meststoffen van oorsprong uit de Verenigde Staten van Amerika. In het gemeenschapsrecht worden zulke meststoffen omschreven als meststoffen van ureum-ammoniumnitraatoplossing in de zin van onderverdeling ex 31.02 C van het gemeenschappelijk douanetarief.

Toen tijdens het onderzoek bleek dat er bij de invoer van dit produkt dumping werd toegepast, dat er voldoende materiaal was verzameld om schade als gevolg van het in het verkeer brengen van dit produkt in de Gemeenschap te bewijzen en dat het belang van de Gemeenschap een onmiddellijk ingrijpen vereiste, heeft de Commissie in verordening nr. 2182/80 van 14 augustus 1980 (PB L 212, blz. 43) een voorlopige anti-dumpingrecht op bepaalde chemische meststoffen van oorsprong uit de Verenigde Staten ingesteld. De geldigheidsduur van dit voorlopig recht is bij verordening nr. 3144/80 van 4 december 1980 (PB L 330, blz. 1) met een periode van ten hoogste twee maanden verlengd.

Bij verordening nr. 349/81 van 9 februari 1981 (PB L 39, blz. 4) heeft de Raad een definitief anti-dumpingrecht op bepaalde chemische meststoffen van oorsprong uit de Verenigde Staten ingesteld. Met name de Franse industrie zou, volgens die verordening, van deze „gedumpte invoer” te lijden hebben.

Het recht gold niet voor de produkten van een Amerikaanse fabrikant, die bij zijn exporten dumping achterwege liet.

Bij besluit nr. 81/35 van 9 februari 1981 (PB L 39, blz. 35) aanvaardde de Commissie, in het kader van de procedure, de verbintenissen aangeboden door de vennootschappen Allied Corporation, Transcontinental Fertilizer Company en Kaiser Aluminium and Chemical Corporation, alle gevestigd in de Verenigde Staten, daartoe strekkende dat zij hun prijzen zouden verhogen „tot een peil dat de dumpingmarges opheft, zonder daarboven uit te gaan.” In artikel 2 van verordening nr. 349/81 is vervolgens bepaald dat het anti-dumpingrecht op de door de drie vennootschappen uitgevoerde meststoffen niet van toepassing is.

In het Bulletin officiel de la concurrence et de la consommation — Bulletin officiel des services des prix de la République Française nr. 23 van 12 december 1981, zijn drie beschikkingen van de Franse minister van Economie en Financiën gepubliceerd, waarbij aan bepaalde Franse ondernemingen in de kunstmestsector geldstraffen zijn opgelegd. Beschikking nr. 81-18/DC betreft de mededingingssituatie in de sector voor de produktie en de verhandeling van meststoffen, beschikking nr. 81-19/DC de toelaatbaarheid van de praktijken van de Société du superphosphate (SDS) en beschikking nr. 81-20/DC een ondernemersafpraak op het gebied van de wederverkoop van meststoffen in het departement Indre.

Met een beroep op deze beschikkingen — en de lering die daarin besloten zou liggen — hebben de vennootschap Demufert, gevestigd te Brussel, en de European Fertilizer Import Association (EFIA) de Commissie bij brieven van 1 en 22 februari 1982, verzocht om herziening van verordening nr. 349/81 en van haar besluit de verbintenissen voor stikstofmeststoffen in vloeibare toestand te

aanvaarden; bij brief van 24 maart 1982 deed Allied Corporation een soortgelijk verzoek. De verzoeken van Demufert en EFIA zijn bij brieven van de Commissie van 22 maart 1982 afgewezen.

In een op 5 mei 1982 ter griffie van het Hof ingeschreven, tegen de Commissie gericht beroepschrift vorderde Demufert primair de nietigverklaring van het besluit der Commissie niet tot de gevraagde herziening over te gaan; nadat verzoekster van haar vordering had gedesisteerd, werd de zaak bij beschikking van 9 november 1983 geroyeerd.

Op 16 juli 1982 heeft de Commissie een bericht van herziening van het definitief anti-dumpingrecht op de invoer van bepaalde chemische meststoffen van oorsprong uit de Verenigde Staten van Amerika, gepubliceerd (PB C 179, blz. 4).

Allied, Transcontinental en Kaiser zegden vervolgens hun verbintenissen bij brieven van 7 juni en 2 juli, respectievelijk bij telex van 23 juli 1982, op.

Naar aanleiding van deze opzeggingen heeft de Commissie in verordening nr. 1976/82 van 19 juli 1982 (PB L 214, blz. 7) houdende instelling van een voorlopig anti-dumpingrecht op de invoer van bepaalde chemische meststoffen van oorsprong uit de Verenigde Staten, een recht op de litigieuze, door Allied en Transcontinental uitgevoerde, meststoffen ingesteld, en bij verordening nr. 2302/82, houdende wijziging van verordening nr. 1976/82 (PB L 246, blz. 5), een anti-dumpingrecht dat, behalve Allied en Transcontinental, ook Kaiser betrof. Voor Allied en Transcontinental werd een percentage van 6,5 % aangehouden, voor Kaiser een percentage van 5 %.

II — Schriftelijke behandeling en conclusies van partijen

De vennootschappen Allied Corporation, Demufert en Transcontinental Fertilizer Company hebben op 22 september 1982 beroep ingesteld tot nietigverklaring van verordeningen nrs. 1976/82 en 2302/82, alsook tot vergoeding van schaden en interesten; het beroep is onder nr. 239/82 ingeschreven.

De vennootschap Kaiser Aluminium and Chemical Corporation heeft op 15 oktober 1982 een beroepschrift van dezelfde strekking ingediend, dat onder nr. 275/82 is ingeschreven.

In beide beroepen wordt eensluidend geconcludeerd:

1. tot ontvankelijkverklaring en grondverklaring;

2. mitsdien:

a) tot nietigverklaring van verordening nr. 1976/82 van de Commissie van 19 juli 1982 tot instelling van een voorlopig anti-dumpingrecht op bepaalde importen van kunstmest van oorsprong uit de Verenigde Staten van Amerika, en van verordening nr. 2302/82 van de Commissie van 18 augustus 1982, houdende wijziging van verordening nr. 1976/82;

b) tot veroordeling van de Commissie om aan verzoekster, tot vergoeding van schaden en interesten, te betalen een bedrag van BFR 10 000 000 (tien miljoen Belgische

franken), wijziging voorbehouden, met de moratoire interesten à 12,5 % vanaf de dag van indiening van het beroep tot die der werkelijke betaling;

- c) tot verwijzing van de Commissie in de kosten.

Bij beschikking van 15 december 1982 heeft het Hof de voeging van zaken nrs. 239/82 en 275/82, voor de behandeling en voor de uitspraak, gelast.

De Commissie concludeert dat het den Hove behage:

- de beroepen niet ontvankelijk, althans ongegrond te verklaren;
- verzoeksters in de kosten de verwijzen.

De schriftelijke behandeling heeft een normaal verloop gehad.

Bij brief van 17 januari 1983 heeft de Commissie als haar oordeel uitgesproken dat de zaak belangrijke, principiële ontvankelijkheidsvragen doet rijzen, en het Hof om beslissing in voltallige zitting verzocht.

Bij vonnis van 15 juni 1983 heeft de Rechtbank van Koophandel te Brussel de vennootschap Demufert in staat van faillissement verklaard, met benoeming van de advocaat M. L. Morelle tot curator. Bij op 29 september 1983 ter griffie van het Hof ingediende akte heeft de curator verklaard de door de failliete vennootschap ahangig gemaakte zaak over te nemen.

Het Hof heeft, de advocaat-generaal gehoord, besloten zonder instructie tot de mondelinge behandeling over te gaan.

Het Hof heeft partijen uitgenodigd tijdens de mondelinge behandeling hun

aandacht op de materiële vragen te concentreren. De Commissie is verzocht mondeling met name in te gaan op drie haar schriftelijk gestelde vragen.

III — Middelen en argumenten, door partijen tijdens de schriftelijke behandeling voorgedragen

A — Bespreking van bepaalde feitelijke omstandigheden

Alvorens over te gaan tot bespreking van de ontvankelijkheidskwesties en de materiële vragen die door de beroepen tot nietigverklaring en tot schadevergoeding worden opgeworpen, hebben partijen een uiteenzetting gegeven van — en commentaar geleverd op — enkele feitelijke omstandigheden die de achtergrond van het geding vormen.

Verzoeksters menen dat verordening nr. 349/81, waarbij een definitief anti-dumpingrecht is ingesteld, in hoofdzaak is afgestemd op de situatie op de Franse markt, veruit de belangrijkste markt van de Gemeenschap voor stikstofmeststoffen in vloeibare toestand. Weliswaar stelt de Commissie dat zij, ter beoordeling van de schade die door de producenten in de Gemeenschap zou zijn geleden, ook de Duitse markt in aanmerking heeft genomen. Men dient echter niet te vergeten dat die markt slechts 7 à 8 % van de gemeenschappelijke markt uitmaakt en de Franse markt 68 à 70 %; voorts zou er ook in Duitsland voor de prijzen van zulke meststoffen een ondernemersafpraak bestaan; dit zou onder meer blijken uit de bij het klaagschrift van CMC-Engrais gevoegde prijslijst, en uit de op de markt geldende prijslijst, waarop voor de drie enige Duitse stikstofproducenten dezelfde prijzen en voorwaarden vermeld staan. Ook wijzen zij erop dat in verordening nr. 349/81 met zoveel woorden

wordt gezegd dat er, wat de gestelde schade betreft, met name op de Franse industrie is gelet.

De *Commissie* weerspreekt niet dat de Franse markt de belangrijkste markt van de Gemeenschap is; zij houdt evenwel vol dat zij, ter beoordeling van de schade, ook de situatie op de Duitse markt in aanmerking heeft genomen. Zij weerspreekt met klem dat er in Duitsland prijsafspraken bestaan en biedt aan het Hof daaromtrent alle nuttige gegevens te verstrekken.

Verzoeksters betogen dat de gezagsorganen van de Gemeenschap zich tijdens de procedure die tot verordening nr. 349/81 heeft geleid, met betrekking tot de werkelijke situatie op de Franse markt hebben vergist. Uit de beschikkingen, door de Franse minister van Economie en Financiën met betrekking tot de mededinging genomen, en wel met name uit zijn beschikking nr. 81-18/DC zou blijken dat de vijf belangrijkste producenten die bij de klacht betrokken waren, te zamen goed zijn voor $\pm 70\%$ van de Franse kunstmestproduktie en voor die van bijna alle enkelvoudige stikstofmeststoffen. Van december 1976 tot augustus 1978 zouden zij hun beleid ten aanzien van verkoopcondities en aan afnemers toe te kennen rabatten op elkander hebben afgestemd. Van augustus 1978 tot mei 1980 zouden zij voorts, wat prijzen en verkoopvoorwaarden betreft, dezelfde schalen hebben aangehouden. In de verkoopseizoenen 1978/1979 en 1979/1980 zou deze afstemming op vervalsing van de mededinging en op kunstmatig hoog houden van de prijzen gericht zijn geweest — en daartoe ook hebben geleid. Deze onrechtmatige gedragingen zouden

zijn komen vast te staan en de Franse overheid aanleiding hebben gegeven tot oplegging van geldstraffen, waartegen zij niet in rechte zijn opgekomen. De Franse klagers zouden dus zelf de mededingingsregelen ernstig hebben geschonden en kunstmatig hooggehouden prijzen met behulp van een anti-dumpingverordening hebben willen beschermen. Door kartelvorming op nationaal en communautair niveau, zouden zij de mededinging binnen de Gemeenschap hebben willen uitsluiten. De anti-dumpingprocedure, die pretendeert de vrije mededinging te verdedigen, zou zijn gebruikt om zichzelf tegen vloeibare meststoffen uit de Verenigde Staten te beschermen.

De *Commissie* verwijt verzoeksters in gebreke te zijn gebleven met het bewijs dat de gewraakte handelwijze het resultaat van de onderzoeken die aan de instelling van de anti-dumpingrechten zijn voorafgegaan, kan hebben vervalst. Beoelde praktijken hebben in de jaren 1976-1978 de onderzoeken van 1979 en 1980 geenszins kunnen beïnvloeden. Met betrekking tot het tijdvak 1978-1980 zij opgemerkt dat de Franse beschikking nr. 81-19/DC fosfaatmeststoffen betreft, terwijl het in de verordeningen van de Gemeenschap om stikstofhoudende meststoffen gaat. Aan de toepasselijkheid van beschikking nr. 81-20/DC zijn in geografisch en tijdelijk opzicht grenzen gesteld; omdat zij voor één enkel Frans departement geldt en praktijken betreft die in het begin van 1979 zijn gestaakt, heeft zij de onderzoeken der Commissie niet kunnen beïnvloeden. Beschikking nr. 81-18/DC betreft de gehele meststoffenmarkt, terwijl er alleen ten aanzien van vloeibare stikstofmeststoffen een anti-dumpingmaatregel werd getroffen. Met een beroep op een kunstmatige stijging van de prijzen van sommige meststoffen kan niet worden volstaan; verzoeksters

dienen aan te tonen dat er ook met betrekking tot stikstofmeststoffen in vloeibare toestand van zulk een kunstmatige hausse mocht worden gesproken, en voorts dat er van die hausse een merkbare invloed is uitgegaan op het door de communautaire overheid ingesteld onderzoek naar de marge tussen de bij export berekende prijs en de normale waarde van de hierbedoelde meststoffen, alsook naar de vraag of de communautaire industrie door de importen uit de Verenigde Staten aanmerkelijk is benadeeld. Zonder praktijken als in de beschikkingen bedoeld, zouden de prijzen nog lager — en de verliezen nog groter — zijn geweest. Schending van bepaalde mededingingsvoorschriften zou er in ieder geval niet toe kunnen leiden dat de betrokken kunstmestproducenten in een door hen ingediende klacht niet kunnen worden ontvangen.

Het lijkt voor *verzoeksters* geen twijfel dat de Commissie de situatie waarvan uit beschikking nr. 81-18/DC blijkt, heeft geïgnoreerd; zij kan er in beginsel dus niet ieder belang aan ontzeggen. Bij een beoordeling van de gestelde schade mag van de prijzen die midden het verkoopseizoen worden berekend, niet worden uitgegaan met voorbijzien aan de in de Franse beschikking gereleveerde eindkortingen en -rabatten. De Commissie legt het Franse dossier betreffende beschikking nr. 81-18/DC niet over en bewijst niet dat zij het heeft bestudeerd. Beschikking nr. 81-18/DC heeft primair betrekking op de sector stikstofhoudende meststoffen; er komen verschillende vaststellingen betreffende prijsafspraken voor enkelvoudige stikstofmeststoffen in voor. Die vaststellingen gelden ook voor stikstofmeststoffen in vloeibare toestand. In het gemeenschappelijk douanetarief is, evenals in de Franse statistieken, slechts sprake van vier sectoren chemische meststoffen: fosfaatmeststoffen, kalimeststof-

fen, meststoffen in vloeibare toestand en stikstofhoudende meststoffen (stikstofoplossingen daaronder begrepen). Het heeft dus geen zin tussen de verschillende soorten stikstofhoudende meststoffen te onderscheiden. In beginsel heeft de Commissie, door overlegging van het Franse dossier, te bewijzen dat de daarin gereleveerde en door haar bij haar onderzoek geïgnoreerde feitelijke omstandigheden de uitkomsten daarvan niet hebben vervalst. Het gaat voorts niet aan te stellen dat de prijzen zonder prijsafspraken nog lager — en de verliezen nog groter — zouden zijn geweest; ook al deed de schending van de mededingingsvoorschriften aan de ontvankelijkheid van de ingediende klacht niet af, voor de gegrondheid waren er wel degelijk gevolgen aan verbonden.

De *Commissie* doet zeggen voor replek dat zij weliswaar bij vaststelling van verordening nr. 349/81 de Franse beschikkingen heeft geïgnoreerd, maar er bij vaststelling van de bestreden verordeningen van op de hoogte was gesteld, immers zij zijn door Allied, Demufert en Fertilizer in hun herzieningsverzoek ter sprake gebracht. En reeds vóór verordening nr. 349/81 waren er bij de Franse producenten naspeuringen verricht, waarbij over de berekende prijzen, met inaanmerkingneming van het stelsel van kortingen en rabatten, concrete gegevens konden worden verkregen

Beschikking nr. 81-18/DC betreft de meststoffensector in het algemeen. Ook zou er tussen stikstofhoudende meststoffen in vaste en vloeibare toestand zeer wel kunnen worden onderscheiden.

Het ligt niet op de weg van de Commissie het negatieve bewijs te leveren dat de in de beschikking gereleveerde feiten de uitkomsten van haar onderzoek niet konden vervalsen. Tot staving van de stelling dat de Franse producenten waren benadeeld, behoefde zij slechts te bewijzen dat de importen van de betrokken produkten aanzienlijk waren gestegen en tot een teruggang van de Franse produktie, een inkrimping van haar marktaandeel en/of verkoop tegen verlies hadden geleid. Schade kan worden vastgesteld zodra de aanzienlijke toeneming van de gedumpte importen hetzij tot vermindering der communautaire produktie, hetzij tot daling van prijzen en winsten heeft geleid. Tussen het bestaan van schade en het feit dat de prijzen in de Gemeenschap boven die der importeurs zijn gelegen, bestaat geen noodzakelijk verband.

B — De beroepen tot nietigverklaring

Ontvankelijkheid der beroepen

Ontvankelijkheid van het beroep Demufert

Volgens de *Commissie* is de vennootschap Demufert een zelfstandig importeur. Zij wordt niet met name genoemd in de bestreden verordeningen, die te haren aanzien als maatregelen van algemene strekking in de zin van artikel 189, tweede alinea, van het Verdrag zijn te beschouwen. Waar er in die beschikkingen anti-dumpingrechten voor stikstofmeststoffen in vloeibare toestand uit de Verenigde Staten werden ingesteld, gold zij voor bepaalde, objectief omschreven situaties en leidden zij voor in algemene, abstracte, bewoordingen omschreven categorieën van personen tot rechtsgevolgen. Dat verzoekster beweederlijk

ten opzichte van Allied in een afhankelijkheidsrelatie verkeert, doet daaraan niet af.

Dat de importeurs van de betrokken produkten als een gesloten groep van verbruikers zouden zijn te beschouwen en dat haar leden bij de Commissie bekend zijn, doet niet terzake; als de hierbedoelde verordeningen voor verzoekster gelden, dan is dat uitsluitend zo vanwege haar objectieve kwaliteit van importeur van het betrokken produkt.

Het Hof heeft recentelijk overwogen dat het aan de verordenende aard van een handeling niet afdoet dat aantal of identiteit van de betrokken rechtssubjecten kan worden vastgesteld, zolang die toepasselijkheid maar voortvloeit uit een in de handeling feitelijk of juridisch omschreven objectieve situatie. Het Hof heeft overwogen dat de importeurs voor de nationale rechter mogen opkomen tegen individuele besluiten, door de nationale overheid ter uitvoering van een verordening van de Gemeenschap genomen; dat verzoekster zich misschien tot rechterlijke instanties in verschillende landen zal hebben te wenden, doet daaraan niet af.

Verzoekster Demufert refereert zich met betrekking tot de ontvankelijkheid van haar beroep aan 's Hof's oordeel.

Evenwel wenst zij het navolgende op te merken:

De bestreden verordeningen betreffen met zoveel woorden de vennootschap Allied; de door Demufert ingevoerde produkten komen echter uitsluitend en rechtstreeks van Allied; daargelaten de juridische afhankelijkheid, kan er ontegenzeggelijk van een economische, feitelijke afhankelijkheid worden gesproken.

Omdat verzoekster meststoffen in vijf Lid-Staten importeert, zou niet-ontvankelijkheid van haar beroepschrift haar verplichten zich tot de rechterlijke macht in vijf verschillende landen te wenden, die mogelijkwijs aanleiding zullen vinden tot het stellen van prejudiciële vragen. Maar kan er, wat haar betreft, dan nog wel van rechtsbescherming worden gesproken?

Als de andere verzoekers in hun beroepen kunnen worden ontvangen, welk belang kan er dan mee zijn gemeoid tussen hun beroepen en dat van Demufert te willen onderscheiden, waarbij dient te worden bedacht dat Demufert, als debitrice van de omstreden rechten, ook als eerste belanghebbende is te beschouwen?

Ontvankelijkheid van de andere beroepen

De *Commissie* trekt, zonder zich van een formele exceptie te bedienen, de ontvankelijkheid van de beroepen der exporterende ondernemingen in twijfel. Bij verordeningen nrs. 2182/80 en 349/81 is achtereenvolgens een voorlopig en een definitief anti-dumpingrecht ingesteld voor de invoer van stikstofmeststoffen in vloeibare toestand uit de Verenigde Staten; de omstreden verordeningen zijn uitsluitend bedoeld om een eind te maken aan de aan verzoeksters verleende vrijstellingen en hen onder de te voren ingestelde algemene regeling te brengen. Omdat zij de basisverordening aanvullen, moet aan de omstreden handelingen hetzelfde rechtskarakter worden toegekend. Zij betreffen verzoeksters niet in meerdere mate rechtstreeks en individueel dan met verordening nr. 349/81 ten aanzien van de andere exporteurs van het hierbedoelde produkt het geval is.

Wie een andere redenering volgt, komt uit bij begunstiging van exporteurs die

verbintenissen hebben aangegaan en vervolgens weer opgezegd, op kosten van degenen die van den aanvang af anti-dumpingrechten hadden te betalen.

De anti-dumpingregeling van de Gemeenschap is een middel van handelsbeleid ter bescherming van de Gemeenschap tegen bepaalde importen uit derde landen; zij is niet tegen bepaalde ondernemingen gericht, ook al heeft het prijzenbeleid van de exporteurs wezenlijk tot haar invoering bijgedragen. In de dumpingzaken die het tot nu toe had te behandelen, heeft het Hof beroepen ontvankelijk geacht, wanneer de omstreden handeling op grond van geheel eigen trekken jegens betrokkenen als een specifieke individuele maatregel dan wel als een aanvullende sanctie was te beschouwen. Het Hof behield zich voor zijn standpunt te bepalen ten aanzien van het rechtskarakter dat in andere gevallen aan het anti-dumpingrecht kan toekomen. Dat de identiteit der exporteurs in het geval van een vooronderzoek kan worden vastgesteld, wil niet zeggen dat de regeling mag worden geacht hen rechtstreeks en individueel te raken: volgens het Hof is het onderscheid tussen verordening en beschikking in aard en rechtsgevolgen — en niet in de wijze van vaststelling — der handeling gelegen.

De aard der betrokken verordeningen lijkt niet boven twijfel te staan. Men zou kunnen aannemen dat de instelling van een recht is te beschouwen als een sanctie, opgelegd aan een exporteur die aan dumping schuldig bevonden werd; in die opvatting komt het in de verordening op grond van het vooronderzoek en de in de considerans vermelde omstandigheden, tot vaststelling van de identiteit van de exporteur in die zin dat hij de ter bestrijding van de vastgestelde maatregel vereiste hoedanigheid verkrijgt. In één der dumpingzaken heeft de advocaat-ge-

neraal op het hybridisch karakter van de omstreden regeling geweest. Aan zulk een opvatting zou het risico verbonden zijn dat de zaak zowel voor nationale rechterlijke instanties als voor het Hof aanhangig wordt gemaakt, hetgeen processuele complicaties kan scheppen en tot divergerende uitspraken zou kunnen leiden.

Weliswaar kunnen de exporteurs zelf niet rechtstreeks de nationale rechter adieren; een rechtstreeks beroep is uit een oogpunt van rechtsbescherming bevredigender te achten. Maar zou men een door exportfirma's rechtstreeks bij het Hof aanhangig gemaakt beroep ontvankelijk achten, dan zou aan anti-dumpingmaatregelen tweëerlei rechtskarakter worden toegekend, in die zin dat het enerzijds beschikkingen zouden zijn, genomen ten aanzien van in de verordeningen vermelde ondernemingen waarop het onderzoek betrekking had, anderzijds verordenende handelingen, geldende voor alle andere rechtssubjecten waarop zij betrekking zouden kunnen hebben. In een landbouwzaak heeft het Hof van zulk een „tweeledig rechtskarakter” niet willen weten.

Wordt er, zoals in het geval van de vennootschap Kaiser, die minder dan het algemeen percentage moet betalen, tussen een algemeen en een specifiek percentage onderscheiden, dan wil dat niet zeggen dat de betrokken onderneming in de zin van artikel 173, tweede alinea, van het Verdrag individueel wordt geraakt, immers de mogelijkheid aantal of identiteit van de betrokken rechtssubjecten vast te stellen, doet aan de verordenende aard der handeling niet af.

De ontvankelijkheid der beroepen lijkt te meer in twijfel te mogen worden getrokken wanneer zij gericht zijn tegen de instelling van een voorlopig recht. Aan

zulk een maatregel zijn geen rechtsgevolgen verbonden, immers eerst de definitieve handeling scheidt rechtsgevolgen. Het Hof heeft onlangs in een mededingingszaak uitgesproken dat alleen maatregelen waarbij Commissie of Raad aan het eind van een procedure — en anders dan bij wijze van tussenmaatregel — hun standpunt bepalen, als voor bestrijding vatbare handelingen zijn te beschouwen; maar voorlopige rechten worden niet definitief geïnd. Als conservatoire tussenmaatregel wordt de instelling van deze rechten gevolgd door een onderzoek, en aan het eind van dat onderzoek beslist de Raad of de instelling van bedoelde rechten moet worden bevestigd — met definitieve inning van de gestorte waarborgsommen.

Volgens *verzoeksters* lijkt de ontvankelijkheid van hun beroepen geen twijfel.

Ten onrechte bracht de Commissie de ontvankelijkheid van beroepen tegen anti-dumpingrechten in het algemeen ter sprake, zonder te onderscheiden tussen gevallen waarin het algemene respectievelijk het specifieke percentage tot toepassing komt.

De Commissie beschouwt de bestreden handelingen ten onrechte als basisverordeningen waarbij op een bepaald produkt een anti-dumpingrecht wordt gelegd; in alle door de Commissie aangehaalde arresten gaat het om zulke handelingen. Maar de bestreden handelingen zijn specifieke verordeningen, die met zoveel woorden en uitsluitend tot verzoekers gericht zijn.

Het Hof heeft een door een particulier ingesteld beroep tot nietigverklaring ontvankelijk geacht, dat gericht was tegen een handeling die zich weliswaar als een

verordening aandiende, maar in werkelijkheid als een hem rechtstreeks en individueel rakende beschikking was te beschouwen. Dat men zich van de vorm ener verordening heeft bediend, vermag in de aard der betrokken handeling geen wijziging te brengen. Maar de hierbedoelde verordeningen zijn in feite beschikkingen die verzoeksters rechtstreeks, individueel en bij uitsluiting raken, tot welke conclusie zowel het feit dat tot hun vaststelling leidde, de opzegging der contracten, als het dispositief aanleiding geven.

De Commissie beijvert zich tevergeefs de bestreden verordeningen met basisverordening nr. 349/81 in verband te brengen. De oplegging van een voorlopig anti-dumpingrecht aan partijen die hun verbintenis hebben opgezegd, kan van die opzegging niet de automatische consequentie, noch ook de er van rechtswege op te stellen sanctie zijn. Blijkens artikel 10, lid 6, van verordening nr. 3017/79 kan er, nadat een onderneming haar verbintenis heeft opgezegd, slechts een voorlopig anti-dumpingrecht worden ingesteld wanneer de belangen der Gemeenschap erom vragen, hetgeen uiteraard betekent dat er op grond van de beschikbare gegevens een onderzoek moet worden ingesteld naar de vraag of en in hoeverre er van dumping sprake is en of er wel schade, in de zin van artikel 4 der verordening, is geleden. Aan de bestreden handelingen, die zeer wel los van de basisverordening kunnen worden beschouwd en ten opzichte van de basisverordening als zelfstandig zijn te beschouwen, kunnen zeer wel „eigen” fouten kleven. De bestreden verordeningen mogen hoogstens in verband worden gebracht met artikel 2 van verordening nr. 349/81, waarin de met name genoemde verzoeksters van het anti-dumpingrecht worden vrijgesteld. Waar de bestreden handelingen alleen tot hen gericht waren — en voorzagen in omstandigheden waarin juist zij verkeerden —, behoren

verzoeksters in hun beroepen te worden ontvangen.

Subsidiair staan verzoeksters stil bij de ontvankelijkheid van het tegen anti-dumpingrechten gerichte beroep in het algemeen.

Ontegenzegglijk mogen de exporteurs de verordening waarbij zulk een recht is ingesteld, rechtstreeks aanvechten.

Tot zulke exporteurs worden verordeningen als hierbedoeld niet slechts gericht omdat het voorafgaand onderzoek ook hen heeft betroffen, maar omdat er te hunnen aanzien sprake was van een persoonlijke situatie, die de vaststelling der betrokken verordening heeft „geconditioneerd”. De situatie waarin zij zich bevonden, was een andere dan die van de importeurs, waarbij het, volgens het Hof, alleen op hun objectieve hoedanigheid van importeur van het betrokken produkt aankomt; zij worden door een verordening geraakt op grond van een subjectieve hoedanigheid, vanwege een bepaalde gedraging, te weten berekenen van dumpingprijzen. In verordening nr. 349/81 wordt een exporteur trouwens met naam en toenaam vrijgesteld omdat hem geen dumping wordt verweten; de verordening betreft derhalve noodzakelijkerwijze — al dan niet rechtstreeks — degenen die geacht worden zich voor dumping te lenen.

Ook dient in aanmerking te worden genomen dat de exporteurs de anti-dumpingrechten niet zelf voor de nationale rechter kunnen aanvechten en hoogstens aan de zijde van de importeurs kunnen interveniëren, terwijl een rechtstreeks beroep hun een betere rechtsbescherming biedt.

Ten gronde

Eerste middel

Verzoeksters beroepen zich op schending van met name artikel 190 EEG-Verdrag en de artikelen 4, 10, lid 6, en 11 van verordening nr. 3017/79, alsook van wettelijke vormvoorschriften, daarin gelegen dat de bestreden handelingen niet, althans rechtens ongenoegzaam, met redenen zouden zijn omkleed.

a) Er zij, wat het juridisch aspect betreft, aan herinnerd dat wie het Hof tot rechtscontrole in staat willen stellen, met de in artikel 190 voorgeschreven redengeving niet kan volstaan; de redengeving moet ook genoegzaam en terzake dienende zijn en voldoende samenhang vertonen.

Volgens de artikelen 4, 10, lid 6, en 11 van verordening nr. 3017/79 moet, alvorens tot instelling van een anti-dumpingrecht wordt overgegaan, niet alleen zijn vastgesteld dat er wordt gedumpt, maar ook dat er nadeel — in de zin van aanmerkelijke schade aan een gevestigde bedrijfstak dan wel vertraging bij de vestiging van een bedrijfstak — is veroorzaakt, terwijl voorts de noodzaak van communautair optreden ter handhaving van de belangen van de Gemeenschap moet zijn gebleken. De redengeving dient deze drie punten te betreffen.

Ook al mochten de bestreden handelingen uitsluitend op artikel 10, lid 6, van verordening nr. 3017/79 berusten, dan nog is men verplicht het in de redengeving niet bij een verwijzing naar de belangen van de Gemeenschap te laten. Blijkens de bepaling treft de Commissie voorlopige maatregelen „wanneer dat gewettigd is.”

In de bestreden handelingen wordt met name gewag gemaakt van artikel 10 van

verordening nr. 3017/79, dat in zijn context — en in samenhang met de verdere bepalingen der verordening — dient te worden gezien.

Volgens de principiële bepalingen van artikel 2, lid 1 — betreffende de toepassing van een anti-dumpingrecht — en artikel 11 — met name voorlopige rechten betreffende — kunnen zulke rechten slechts worden ingesteld wanneer is voldaan aan voormelde voorwaarden, de belangen der Gemeenschap, de dumping en de daardoor veroorzaakte schade betreffende.

De redengeving heeft ten doel het Hof tot rechtscontrole in staat te stellen en duidelijk en ondubbelzinnig te doen blijken van de redenen waarop de handeling berust. Met name aan individuele besluiten mogen strenge eisen worden gesteld.

Van een beroep op onverwijld spoed mag men zich niet bedienen om de motiveringsplicht uit te hollen; ook het feit dat er van onverwijld spoed sprake is, moet worden gemotiveerd, en als de zaak eenmaal urgent is bevonden, moet de Commissie opgave doen van de redenen die zo stringente maatregelen als voorlopige rechten noodzakelijk maken.

De bestreden handelingen sluiten niet aan bij een constante gedragslijn, in welk geval met een summier redengeving had kunnen worden volstaan. Dat opzegging van aangegane verbintenissen zonder meer tot de instelling van voorlopige rechten zou moeten leiden, gaat niet op. De Commissie is trouwens geneigd afwezigheid of ontoereikendheid der redengeving met summier redengeving te verwarren.

b) Wat het feitelijk aspect betreft, zij vastgesteld dat er in de redengeving der bestreden verordeningen nergens wordt gesproken van de schade waartoe de „gedumpte” importen zouden hebben

geleid. Met een simpele verwijzing naar — of refereert aan — verordening nr. 349/81 kan niet worden volstaan; voorts is aan de considerans der verordening een in 1980 afgesloten onderzoek ten grondslag gelegd, terwijl het om handelingen uit 1982 gaat.

In de bestreden verordeningen komt ook het belang van de Gemeenschap dat om de instelling der rechten zou vragen, niet ter sprake; er wordt slechts een hypothetisch nadeel ingeroepen. De Commissie gaat er ten onrechte van uit dat opzegging van tevoren aangegane verbintenissen de toepassing van voorlopige rechten zou rechtvaardigen, alsof er zo zou moeten worden gereageerd zodra er, nadat er tevoren dumpingpraktijken zijn vastgesteld, wordt opgezegd. Ten onrechte stelt zij de hypothetische schade die aan de producenten in de Gemeenschap zou zijn berokkend, gelijk met het in gevaar brengen van de belangen der Gemeenschap, ofschoon beide begrippen in verordening nr. 3017/79 duidelijk worden onderscheiden. De belangen van de Gemeenschap zijn trouwens niet tot de belangen der producenten beperkt, althans zou de Commissie moeten verklaren waarom dit het geval zou zijn.

Wat de dumping betreft: ten onrechte neemt de Commissie aan dat de te harer beschikking staande gegevens er niet op wijzen dat de situatie tussen 1980, toen verordening nr. 349/81 er kwam, en 1982, toen de voorlopige rechten werden ingesteld, was gewijzigd. Terzelfder tijd nam zij, op grondslag van nieuwe gegevens, de situatie opnieuw in onderzoek. Met de bewering dat de ontvangen gegevens onderling tegenstrijdig zijn en dat er op grond van bepaalde gegevens hogere anti-dumpingrechten dan in 1980 mochten worden toegepast, kan niet worden volstaan wanneer men zich ver-

volgens geheel op het vroegere onderzoek baseert. De Commissie heeft zich alleen van de gegevens der klagsters bediend en zich daarmee bevooroordeeld betoond; zij had geen enkele reden om, vóór herziening, de ene partij bij de andere voor de trekken.

De redengeving is, wat de dumping betreft, incoherent: volgens verordening nr. 1976/82 zouden de marges zich niet noemenswaard hebben gewijzigd, terwijl in verordening nr. 2302/82 dumpingpraktijken waarschijnlijk worden genoemd.

De *Commissie* meent dat het middel rechtens en feitelijk faalt.

a) Wat het juridisch aspect betreft, zij eraan herinnerd dat de bestreden verordening niet op artikel 11, lid 1, van verordening nr. 3017/79 berust, doch op artikel 10, lid 6, volgens hetwelk de Commissie, wanneer het belang van de Gemeenschap zulks vereist en wanneer zulks gewettigd is, met gebruikmaking van de beschikbare gegevens onmiddellijk maatregelen treft.

Als niet weersproken staat vast dat de invoering van voorlopige rechten niet slechts betekent dat de belangen van de Gemeenschap in geding zijn, doch ook dat er is gedumpt en dat er schade is veroorzaakt. Maar volgens artikel 10, lid 6, van verordening nr. 3017/79 kan hiernaar uitsluitend een onderzoek worden ingesteld op grondslag van gegevens waarover men bij opzegging der verbintenissen de beschikking heeft; omdat die

inlichtingen goeddeels samenvallen met de gegevens waarover men bij vaststelling van verordening nr. 349/81 de beschikking had, mag in de redengeving naar de considerans der basisverordening worden verwezen.

Dat voorlopige rechten volgens artikel 11, lid 1, alleen mogen worden ingesteld nadat de noodzaak ervan bij voorlopig onderzoek is gebleken, is in dit geval, waarin er na opzegging van een verbintenis terstond zulke rechten moeten worden ingesteld, niet relevant; volgens het voor dit geval geschreven lid 6 behoeft dan niet opnieuw tot onderzoek te worden overgegaan.

Moeten er onverwijld maatregelen worden getroffen, dan mag een zowel op de aard der handeling als op de uitgeoefende bevoegdheid afgestemde redengeving kort zijn, in die zin dat naar de inhoud van eerdere handelingen wordt verwezen. In de lijn van — en met referentie aan — een constante besluitvormingspraktijk, mochten de bestreden verordeningen summierlijk worden gemotiveerd.

Van de Commissie mag niet worden verlangd dat zij opgeeft waarom zij in de uitoefening van haar discretionaire bevoegdheden geen andere maatregelen heeft genomen.

b) Wat het feitelijke aspect betreft, zij vastgesteld dat er in verordening nr. 1976/82 van schade wordt gesproken. Voor de schade-elementen mocht worden gerefereerd aan basisverordening nr. 349/81, waarin de beschikbare informatie goeddeels is verwerkt. En bij onderzoek naar de concrete situatie ten tijde van de bestreden handelingen is van nieuwe feiten om omstandigheden niet gebleken.

Omdat in verordening nr. 2302/82 slechts een aanvulling en wijziging van verordening nr. 1976/82 besloten lag, behoefde daarin van schade niet te worden gesproken.

Ten aanzien van de bescherming van de belangen der Gemeenschap was de redengeving toereikend. In verordening nr. 349/81 werden dumpingpraktijken vastgesteld; uit de opzegging van eerder aangegane verbintenissen mocht worden geconcludeerd dat de communautaire producenten met nadeel werden bedreigd, welke dreiging het belang van de Gemeenschap in gevaar bracht.

De term „belang van de Gemeenschap” is vaag en doet geen criteria aan de hand die in rechte kunnen worden getoetst. De Commissie bedient er zich van in de uitoefening van haar ruime discretionaire bevoegdheden — die voornamelijk van politiek-economische aard zijn — en volgens 's Hofs jongste uitspraken behoeven er geen bijzondere overwegingen aan te worden gewijd.

In verordening nr. 1976/82 wordt uiteengezet dat de gegevens waarover de Commissie beschikte, er niet op wezen dat de dumpingmarge, bij 1980 vergeleken, noemenswaard was gewijzigd. Die stelling is met de aankondiging van een herziening, met het oog op de instelling van definitieve anti-dumpingrechten en op grond van nadere gegevens betreffende de dumpingmarges, niet onvereenigbaar.

Blijkens de handhaving der in 1980 vastgestelde rechten was de Commissie niet bevooroordeeld; zij heeft haar gegevens van verschillende partijen betrokken, en op grond van bepaalde gegevens kon worden geconcludeerd dat de marges er sinds 1980 groter op waren geworden, zodat de rechten op hogere percentages

hadden mogen worden bepaald dan uiteindelijk geschied is. De vaststelling van de voorlopige maatregelen die door de opzegging der verbintenissen nodig waren geworden is met het bericht van herziening voor de vaststelling van definitieve rechten, zeer wel verenigbaar: volgens artikel 10, lid 6, mogen er, geheel los van iedere herzieningsprocedure, terstond maatregelen worden getroffen.

Tweede middel

Verzoeksters beroepen zich op schending van — met name — artikel 10, lid 6, van verordening nr. 3017/79 en van de algemene rechtsbeginselen en rechtsregelen, en wel met name van het gelijkheidsbeginsel, het objectiviteitsbeginsel, het beginsel der verdelende gerechtigheid, het beginsel van behoorlijk bestuur, alsook het beginsel volgens hetwelk het bestuur zich bij zijn handelen door geoorloofde beweegredenen moet laten leiden.

Ten onrechte heeft de Commissie de instelling van een voorlopige anti-dumpingrecht als een automatische consequentie van de opzegging der aangegane verbintenissen beschouwd, in die zin dat een nader onderzoek naar de alstoen bestaande voorwaarden achterwege kon blijven; ten onrechte heeft de Commissie gemeend dat er in juli-augustus 1982 nog steeds met in 1980 ingewonnen gegevens kon worden gewerkt.

Verzoekster Kaiser verwijt de Commissie voorts in aanmerking te hebben genomen dat zij, na opzegging van haar verbintenis, tegen lagere prijzen dan uit die verbintenis voortvloeiden, in de Gemeenschap heeft geïmporteerd.

a) Wat het juridisch aspect betreft: blijkens artikel 10, lid 6, van verordening nr. 3017/79 mag de instelling van een voorlopig anti-dumpingrecht niet het automatisch gevolg, de sanctie van rechtswege zijn, die intreedt wanneer tevoren aangegane verbintenissen worden opgezegd. Willen zulke rechten kunnen worden ingesteld, dan moet zijn nagegaan of de drie hiervoor, bij de bespreking van het eerste middel, genoemde voorwaarden zijn vervuld. Bij dat onderzoek moet van de beschikbare gegevens gebruik worden gemaakt. Het is niet logisch te stellen dat rechtens slechts van het vervuld zijn van een dier voorwaarden, het belang van de Gemeenschap betreffende, moet zijn gebleken en de bestreden handelingen te willen rechtvaardigen met de overweging dat het er op grond van de nieuwe gegevens voor mocht worden gehouden dat de dumping-marge in juli 1982 boven het voor 1980 vastgestelde gemiddelde kan hebben gelegen. Is in een bestuurshandeling dwaling ten aanzien van feiten of rechtspunt begaan of berust zij op feitelijke gegevens die geen hout snijden, dan is zij onrechtmatig.

b) Wat het feitelijk aspect betreft, zij vastgesteld dat er in de redengeving van de bestreden handelingen wordt gezwegen over de schade en de vraag of een communautair optreden ter handhaving van het belang van de Gemeenschap noodzakelijk was, simpel bevestigend wordt beantwoord.

Ten aanzien van de dumping wordt in verordening nr. 1976/82 zonder meer verwezen naar het in 1980 verrichte onderzoek, hetgeen, wanneer er in juli 1982 rechten moeten worden ingesteld, niet door de beugel kan, te minder waar de Raad terzelfder tijd een herziening van verordening nr. 349/81 aankondigde. Daarmede is de Commissie op ieder onderzoek vooruit gelopen en heeft

zij de voorwaarde volgens welke er moet zijn gedumpt, geïgnoreerd.

voorlopige rechten iedere rechtvaardiging ontnamen.

Dat er zou zijn gedumpt, wordt in verordening nr. 2302/82 aangenomen op grond van de enkele overweging dat onderzoekster Kaiser na opzegging van haar verbintenis waarschijnlijk tot dumpingimporten is overgegaan. Die redenering is onaanvaardbaar en onjuist.

De Commissie verwacht kennelijk de begrippen schade en dumping, terwijl zij de dumpingpraktijken ook niet in onderzoek neemt.

Dat zij zich op onverwijld spoed beroept, geeft de Commissie niet het recht het meest elementaire vooronderzoek achterwege te laten.

Bij vaststelling van de bestreden handelingen kan de Commissie de beschikbare gegevens niet hebben gebruikt, met name niet die welke zij in het bericht van herziening heeft vermeld. Waar de economische situatie zich inmiddels had gewijzigd, wettigt de vaststelling der verordeningen in genoemde omstandigheden het vermoeden dat zij op onjuiste feitelijke gegevens berusten. In ieder geval zou de Commissie door haar optreden zich niet hebben gedragen naar het beginsel van behoorlijk bestuur: met behulp van de nieuwe gegevens had zij haar oude informatie moeten bijwerken.

Er zouden zich drie nieuwe feiten hebben voorgedaan, waarvan de Commissie op de hoogte was en die ook stellig als terzake dienende waren te beschouwen, in die zin dat zij aan de instelling van

Eerste feit: de in de aankondiging van heronderzoek genoemde beschikking van de Franse minister van Economie en Financiën, en wel met name beschikking nr. 81-18/DC betreffende de mededingingssituatie in de sector meststoffenproductie en -verhandeling. Blijkens die beschikking controleren en controleerden de vijf grote Franse producenten in belangrijke mate de hele distributie van stikstofmeststoffen op de Franse markt; het beweerdelijk in 1980 vastgestelde verlies van een marktaandeel wordt daardoor weersproken. In de beschikking wordt gewag gemaakt van een gedragsafstemming van de Franse producenten die gericht was op — en geleid heeft tot — vervalsing van de mededinging en een kunstmatig hoog prijsniveau. Hoe kan men van de midden in het verkoopseizoen geregistreerde Franse marktprijs uitgaan, terwijl blijkens de beschikking de verkoopprijs van een bepaald soort kunstmest, gezien het systeem van kortingen, rabatten en kortingsgaranties, vrijwel niet kan worden achterhaald. Op grond van een en ander mag worden betwijfeld of het, als gevolg van de gestelde dumpingimporten in 1980, wel tot de pretense nadelige beïnvloeding van dit prijsniveau is gekomen.

Tweede feit: de in 1980 ingetreden aanzienlijke waardeinstijging van de dollar ten opzichte van de Franse frank en de Duitse mark, die invoer uit de Verenigde Staten duurder heeft gemaakt. Dit is een belangrijk novum, dat de in 1980 geconstateerde situatie wijzigde.

Derde feit: er worden in de EEG minder stikstofmeststoffen in vloeibare toestand ingevoerd. Volgens verordening nr.

2182/80 is het marktaandeel der importen in Frankrijk en de Bondsrepubliek Duitsland van 0 % in het seizoen 1976/1977 tot omstreeks 50 % in 1979/1980 gestegen. In de aankondiging van het heronderzoek neemt de Commissie voor de periode van juni 1981 tot mei 1982 aan dat de importen uit de Verenigde Staten goed zijn voor 58 % van de Duitse markt en 25 % van de Franse markt. Waar 90 % van de Amerikaanse exporten voor Frankrijk bestemd zijn, zou het marktaandeel van het Amerikaanse produkt in de Gemeenschap van 50 % in 1979/1980 tot 28,5 % in 1981/1982 zijn gedaald.

Ten onrechte gaat de Commissie van een belangrijke stijging der importen in het derde kwartaal van 1982 uit; neemt men de resultaten voor het hele seizoen 1981/1982 in aanmerking, dan blijken de hierbedoelde importen ten opzichte van het seizoen 1979/1980 met ± 50 % te zijn gedaald.

Ook een vierde feit verdient de aandacht: de op 14 juni 1982 door de Franse minister van Economie en Financiën genomen maatregelen tot bevrozing der prijzen. De Commissie verzuimde een onderzoek naar gevolgen van die maatregelen in te stellen, hoewel vaststaat dat zij de mededinging hebben vervalst en prijsvorming op de Franse markt hebben beïnvloed. Daar de prijzen waartoe betrokkenen zich hadden verbonden destijds boven de „bevroren” Franse verkoopprijzen lagen, rijst de vraag waarin de beweerdelijk gebleken schade moet worden gezocht.

In de bestreden verordeningen zouden voorts het gelijkheidsbeginsel, het objectiviteitsbeginsel en het beginsel der verdeelende gerechtigheid zijn geschonden.

De dumpingmarges die men ten opzichte van verzoeksters deed gelden, staan ten duidelijkste in een wanverhouding tot de marges die jegens andere importeurs zijn gehanteerd. De Commissie blijft voorts in gebreke aan te tonen waarom er jegens Transcontinental en jegens Kaiser met verschillende percentages is gewerkt, hetgeen temeer verbazing wekt omdat Transcontinental produkten van Kaiser importeert.

De *Commissie* acht ook het tweede middel van verzoeksters rechtens en feitelijk ongegrond.

a) Of de voorwaarden waaraan voor de instelling van voorlopige anti-dumping-rechten moet zijn voldaan, zijn vervuld, wordt onderzocht op grond van de beschikbare gegevens; er moeten terstond, en niet nadat er een nieuw onderzoek is ingeleid, voorlopige maatregelen worden getroffen.

b) De omstreden rechten zijn ingevoerd op grond van de resultaten bij het in 1980 verrichte onderzoek verkregen, en blijkens de in 1982 beschikbare gegevens mocht er ook in dat jaar van die resultaten worden uitgegaan.

In verordening nr. 1976/82 wordt gezegd dat de gegevens waarover de Commissie kon beschikken, niet op noemenswaarde wijzigingen van de dumpingmarge wezen.

De Commissie was in het bezit van inlichtingen, die zowel door verzoeksters als door CMC-Engrais waren verstrekt; zij heeft de gegevens van CMC-Engrais ook niet zwaarder laten wegen; in bepaalde gegevens werd gewag gemaakt van een dumpingmarge die de voorlopige rechten, zoals zij op het niveau der in

verordening nr. 349/81 aangehouden percentages waren vastgesteld, te boven ging.

Met betrekking tot verordening nr. 2302/82 zij opgemerkt dat met de daarin vermelde waarschijnlijkheid van dumping kon worden volstaan, immers dreigende schade is voldoende om een anti-dumpingrecht in te stellen, terwijl er, in het kader van artikel 10, lid 6, ten spoedigste maatregelen moeten worden getroffen.

Het mag er trouwens niet voor worden gehouden dat Kaiser er, door opzegging van zijn verbintenissen, beter aan toe was dan ondernemingen voor wie de algemene regeling van verordening nr. 349/81 gold.

Wat de door verzoeksters ingeroepen nieuwe feiten betreft: het moet ervoor worden gehouden dat de Commissie te dezen over ruime discretionaire bevoegdheden beschikt, en dat de Commissie met betrekking tot de feiten duidelijk in dwaling zou hebben verkeerd, is door verzoeksters niet waar gemaakt.

Met betrekking tot de Franse beschikkingen zij opgemerkt dat aan de nasporingen in de bedrijven de Franse producenten geenszins de door verzoeksters gewilde consequenties mogen worden verbonden.

De koers van de dollar heeft de dumpingmarge niet kunnen beïnvloeden, immers de prijzen waarom het in de verbintenissen ging, zijn in dezelfde munteenheid uitgedrukt; men had hier trouwens te maken met een algemeen verschijnsel, waaraan voor de rechtsgeldigheid van een anti-dumpingrecht, en a fortiori voor de rechtsgeldigheid van een voorlopig anti-dumpingrecht, geen rechtstreekse gevolgen waren verbonden.

Bij de bepaling van de omvang van de communautaire importen van stikstofmeststoffen in vloeibare toestand, mocht de Commissie wel degelijk de stijging der importen met meer dan 60 % die zich in de eerste vier maanden van 1982 voordeed — en die schadelijk was, althans dreigde te worden — in aanmerking nemen. De schade kon worden veroorzaakt door een incidentele dumping, id est door zeer grote importen in betrekkelijk korte tijd; a fortiori kan een voorlopige urgentiemaatregelen rechtvaardigende dreiging van schade worden gesignaleerd wanneer de importen op betrekkelijk korte termijn toenemen.

Van de maatregelen tot bevrozing der prijzen kon op de dumpingmarge geen enkele invloed uitgaan, immers die marge wordt verkregen door vergelijking van de normale waarde van het produkt en de bij export gemaakte prijs; de communautaire verkoopprijs van het produkt moet buiten beschouwing worden gelaten. De hierbedoelde maatregelen zijn eerst enkele weken voor vaststelling van de bestreden verordeningen in werking getreden, zodat zij geen schadelijk effect hebben kunnen sorteren.

Naar aanleiding van de stelling dat er bepaalde algemene rechtsbeginselen zouden zijn geschonden, zij opgemerkt dat de verschillen tussen de op verzoeksters en andere importeurs toegepaste anti-dumpingmarges hun rechtvaardiging vinden in het feit dat men in casu van doen had met producenten die bij wijze van uitzondering meststoffen hadden geïmporteerd die waren aangekocht bij producenten waaraan zij gebonden waren. In zulke gevallen mag niet de bij export werkelijk betaalde prijs worden aangehouden, maar de met kosten en winst verminderde prijs, bij de eerste doorverkoop van het ingevoerde produkt aan onafhankelijke wederverkopers berekend.

Het verschil tussen de jegens Transcontinental en Kaiser aangehouden percentages vindt zijn verklaring in de omstandigheid dat Transcontinental als make-laar optreedt en in de Verenigde Staten niet verkoopt; de dumpingmarges moesten derhalve naar rato van het gemiddelde der elders gesignaleerde marges worden vastgesteld. Dat Transcontinental in een bepaalde periode bij Kaiser betrokken produkten heeft geïmporteerd, doet daaraan niet af.

C — *Schade-actie*

Verzoeksters zijn van mening dat de Commissie, door vaststelling van deze onrechtmatige verordeningen, blijk heeft gegeven van een laakbare lictzinnigheid, die als onrechtmatige daad is te beschouwen.

De bestreden handelingen zijn in het kader van de regelgevende werkzaamheid der Commissie niet te plaatsen; zij zijn te beschouwen als besluiten waardoor verzoeksters, althans Allied, Transcontinental en Kaiser, rechtstreeks en individueel worden getroffen.

In ieder geval zou er in casu van een gekwalificeerde schending van een hogere rechtsregel mogen worden gesproken.

De schadelijke gevolgen van de onrechtmatige daad zijn gelegen in de aanzienlijke winstderving, aan verzoeksters opgekomen door de zeer ernstige exportbelemmeringen in het eerste kwartaal van 1982 en door de aantasting van de posities die zij op de communautaire meststoffenmarkt innamen.

De *Commissie* trekt de ontvankelijkheid van de schade-actie, getoetst aan artikel 38 van het Reglement voor de procesvoering, in twijfel: verzoeksters preciseren niet waarin de onrechtmatige daad zou zijn gelegen en beperken zich ertoe de bestreden verordeningen onrechtmatig te noemen.

Bij de vaststelling der verordeningen is de Commissie gebleven binnen het kader van haar regelgevende werkzaamheden; derhalve moet worden aangetoond dat zij zich aan een gekwalificeerde schending van een hogere rechtsregel heeft schuldig gemaakt.

Verzoeksters verschaffen ook geen nadere gegevens met betrekking tot de mogelijkerwijs geleden schade — en de omvang daarvan; de enige gegevens die zij hebben verschaft betreffen het eerste kwartaal van 1982, dat wil zeggen een aan vaststelling der verordeningen voorafgegane periode.

Verzoeksters bewijzen ook niet dat de mogelijkerwijs begane onrechtmatige daad en de schade die zij zouden hebben geleden, met elkander in causaal verband staan.

IV — Mondelinge behandeling

Ter terechtzitting van 8 november 1983 is de zaak bepleit — en zijn door het Hof gestelde vragen beantwoord — door verzoeksters Allied Corporation, L. Morrelle en Transcontinental Fertilizer Company, vertegenwoordigd door de advocaten Lebrun en D'Hondt, verzoekster Kaiser Aluminium and Chemical Corporation, vertegenwoordigd door de advocaat Hooper en de Commissie, vertegenwoordigd door P. Gilsdorf en de advocaat Jacob.

Verzoeksters beroepen zich op 's Hof's arrest van 4 oktober 1983 (FEDIOL, 191/82) ten betoge dat zij in hun beroepen kunnen worden ontvangen.

Het middel volgens hetwelk de bestreden handelingen niet met redenen omkleed zijn nader uitwerkend, hebben zij met betrekking tot de formele motiveringsplicht betoogd dat het in de bestreden beschikkingen, wat de dumping en het

belang der Gemeenschap betreft, aan een redengeving ontbreekt, en in verband met de deugdelijkheid der redengeving gesteld dat de importen uit de Verenigde Staten in de hierbedoelde periode een verticale daling hebben vertoond en thans geheel en al zijn stopgezet.

De Commissie heeft aan de opzegging der verbintenissen in casu ten onrechte automatisch de instelling van voorlopige anti-dumpingrechten als consequentie verbonden.

Het op 16 juli 1982 gepubliceerde bericht van herziening heeft aanleiding gegeven tot vaststelling van verordening nr. 101/83 van de Raad van 17 januari 1983, houdende instelling van een definitief anti-dumpingrecht op bepaalde chemische meststoffen van oorsprong uit de Verenigde Staten van Amerika (PB L 15, blz. 1), verordening nr. 290/83 van de Commissie van 2 februari 1983 houdende instelling van een voorlopig anti-dumpingrecht op invoer van meststoffen van ureum-ammoniumnitraatoplossing, van oorsprong uit de Verenigde Staten van Amerika (PB L 33, blz. 9) en verordening nr. 2193/83 van de Raad van 29 juli 1983 houdende aanvaarding van een prijsverbintenis, aangegaan in het kader van een nieuw onderzoek in de anti-dumpingprocedure betreffende de invoer van meststoffen van ureum-ammoniumnitraatoplossing van oorsprong uit de Verenigde Staten van Amerika en houdende beëindiging van deze procedure (PB L 211, blz. 1). Er bestaan thans, op het gebied van de uit de Verenigde Staten ingevoerde meststoffen in vloeibare toestand, vier verschillende regelingen, en de op verzoeksters toegepaste regeling is als een echte sanctieregeling te beschouwen.

Het effect van de verschillende waarde-stijgingen van de Amerikaanse dollar voor de prijzen van importen uit de Verenigde Staten en de omvang van die im-

porten, is geweest dat de Amerikaanse prijzen niet langer concurrerend zijn.

De drie ondernemingen die een verbintenis waren aangegaan en die niet hebben opgezegd, hebben de Europese markt in feite verlaten.

Met handhaving van de exceptie van niet-ontvankelijkheid, tegen het aanvankelijk beroep van de vennootschap Demufert opgeworpen, heeft de *Commissie* betoogd dat de argumenten, vóór en tegen de ontvankelijkheid van de beroepen der andere vennootschappen aangedragen, elkander in evenwicht houden; in ieder geval dient de rechtscontrole ten gronde zeer beperkt te blijven, omdat het in casu om voorlopige anti-dumpingmaatregelen gaat.

Men dient, wat betreft de gevolgen van het bericht van herziening van 16 juli 1982, te onderscheiden tussen twee soorten van procedure, onderscheidenlijk voor vennootschappen die hun verbintenis hebben opgezegd en voor ondernemingen die geen verbintenis zijn aangegaan.

De omvang van de exporten van Amerikaanse meststoffen heeft zich van 1980 tot 1982 niet ontwikkeld zoals door verzoeksters werd aangegeven.

In verband met de redengeving der bestreden beschikkingen dient enerzijds in aanmerking te worden genomen dat de zaak spoedeisend was en dat verzoeksters zich bij het inwinnen van gegevens niet collaboratief hadden opgesteld, anderzijds dat de gezagsorganen van de Gemeenschap bij de afbakening van het communautair belang over zeer ruime politiek-economische bevoegdheden beschikken en dat er aan dat belang geen bijzondere redengeving behoeft te worden gewijd, met name niet wanneer er voorlopige rechten moeten worden vastgesteld.

De Commissie is, op grondslag van de gegevens waarover zij bij vaststelling van verordening nr. 349/81 beschikte, terecht tot de bestreden handelingen overgegaan; de juistheid van die gegevens is later gebleken.

De waardeestijging van de dollar heeft de dumpingmarge niet kunnen beïnvloeden, immers alle cijfers luiden in dollars; voorts hebben de door sommige exporteurs aangegane verbintenissen op zichzelf tot beperking van de importen uit de Verenigde Staten bijgedragen. De prijzen van uit de Verenigde Staten uitgevoerde

meststoffen blijven, met die van de communautaire produktie vergeleken, alleszins concurrerend.

Sinds de eerste verordening tot instelling van een definitief recht er kwam, heeft geen van de ondernemingen die hun verbintenissen gestand deden, geëxporteerd; de aangegane verbintenissen blijven van kracht.

De advocaat-generaal heeft ter terechtzitting van 10 januari 1984 zijn conclusie genomen.

In rechte

- 1 Bij op 22 september 1982 ter griffie van het Hof ingediend request hebben de vennootschap naar het recht van de staat New Jersey (USA) Allied Corporation, gevestigd te Morristown (hierna te noemen: Allied), de inmiddels in staat van faillissement verklaarde naamloze vennootschap naar Belgisch recht Demufert, gevestigd te Brussel (hierna te noemen: Demufert) en de vennootschap naar het recht van de staat Pennsylvania (USA) Transcontinental Fertilizer Company, gevestigd te Philadelphia (hierna te noemen: Transcontinental) krachtens artikel 173, tweede alinea, EEG-Verdrag beroep ingesteld tot nietigverklaring van verordening nr. 1976/82 van de Commissie van 19 juli 1982 tot instelling van een voorlopig anti-dumpingrecht op de invoer van bepaalde chemische meststoffen van oorsprong uit de Verenigde Staten van Amerika (PB L 214, blz. 7) en van verordening nr. 2302/82 van de Commissie van 18 augustus 1982 tot wijziging van eerstgenoemde verordening (PB L 246, blz. 5), vastgesteld krachtens 's Raads verordening nr. 3017/79 van 20 december 1979 betreffende beschermende maatregelen tegen invoer met dumping of subsidiëring uit landen die geen lid zijn van de Europese Economische Gemeenschap (PB L 339, blz. 1) alsook tot veroordeling van de Commissie tot vergoeding van schade en interesten.

- 2 Bij op 15 oktober 1982 ter griffie van het Hof ingediend request heeft de naamloze vennootschap naar het recht van de staat Delaware (USA) Kaiser Aluminium and Chemical Corporation, gevestigd te Wilmington (hierna te noemen: Kaiser) een beroep van dezelfde strekking ingesteld.

De beroepen zijn bij beschikking van 15 december 1982 voor de behandeling en de uitspraak gevoegd.

De desbetreffende verordeningen en de strekking der beroepen

- 3 Er zij aan herinnerd dat de Commissie, na beklag van de organisatie van de Europese industrieën van stikstof- en fosfaatmeststoffen, in 1980 is overgegaan tot een onderzoek naar de importen van bepaalde chemische meststoffen van oorsprong uit de Verenigde Staten van Amerika en, bij verordening nr. 2182/80 (PB L 212, blz. 43), voor die produkten een anti-dumpingrecht heeft ingesteld.
- 4 Bij beschikking nr. 81/35 van 9 februari 1981 (PB L 39, blz. 35) heeft de Commissie, in het kader van de anti-dumpingprocedure, van verzoeksters Allied, Transcontinental en Kaiser schriftelijke verbintenissen aanvaard, daartoe strekkende dat zij hun prijzen zouden optrekken tot een niveau dat de dumpingmarges, die voor beide eerstgenoemden op 6,5 % en voor Kaiser op 5 % waren bepaald, ongedaan zou kunnen maken. Bij verordening nr. 349/81 van dezelfde datum (PB L 39, blz. 4) heeft de Raad een definitief anti-dumpingrecht gelegd op meststoffen van ureum-ammoniumnitraatoplossing in de zin van onderverdeling ex 31.02 C van het gemeenschappelijk douanetarief (= Nimexe-code ex 31.02-90) van oorsprong uit de Verenigde Staten van Amerika, en wel ten bedrage van 6,5 % van de douanewaarde. In de drieëntwintigste overweging van de considerans der verordening wordt vastgesteld dat Allied, Kaiser en Transcontinental zich vrijwillig hebben verbonden hun prijzen te verhogen tot een niveau waarbij de vastgestelde dumpingmarge wordt opgeheven, en dat de Commissie die verbintenissen heeft aanvaard. In artikel 2 der verordening wordt het anti-dumpingrecht dan ook niet van toepassing verklaard op meststoffen, uitgevoerd door bepaalde Amerikaanse ondernemingen, waaronder Allied, Kaiser en Transcontinental.
- 5 Blijkens het dossier heeft de Commissie, nadat er enerzijds door een „belangrijke Amerikaanse exporteur” en Demufert, anderzijds door de organisatie

der Europese industrieën om herziening was verzocht, op 16 juli 1982 medegedeeld dat het definitieve anti-dumpingrecht op de invoer van bepaalde chemische meststoffen van oorsprong uit de Verenigde Staten van Amerika zou worden herzien (PB C 179, blz. 4).

- 6 Nadat Allied en Transcontinental hun verbintenissen in dezelfde tijd, bij brieven van 7 juni en 2 juli 1982, hadden opgezegd, heeft de Commissie bij verordening nr. 1976/82 voor door Allied en Transcontinental geëxporteerde meststoffen en voorlopig anti-dumpingrecht ten bedrage van 6,5 % van de douanewaarde ingesteld. Toen Kaiser haar verbintenis bij telex van 23 juni 1982 had opgezegd, heeft de Commissie bij verordening nr. 2302/82 voormelde verordening in diër voege gewijzigd dat het anti-dumpingrecht van 6,5 % voor de exporten van Allied en Transcontinental werd gehandhaafd, terwijl er op Kaisers exporten een recht van 5 % werd gelegd. Deze beide veordeningen vormen de inzet van het geding.

De ontvankelijkheid

- 7 De Commissie werpt tegen het door Demufert ingestelde beroep een exceptie van niet-ontvankelijkheid op: volgens artikel 173, tweede alinea, van het Verdrag zou deze verzoekster, als zelfstandig importeur, niet de nietigverklaring van de beide omschreden verordeningen mogen vorderen. Haars inziens gaat de instelling van een antidumpingrecht volgens de omstreden verordeningen — die slechts een aanvulling vormen van verordening nr. 349/81 tot instelling van een definitief anti-dumpingrecht — Demufert slechts aan voor zover daarbij zijn objectieve hoedanigheid van importeur in geding is. Volgens 's Hof's vaste jurisprudentie (men zie laatstelijk het arrest, op 6. 10. 1982 gewezen in de zaak 307/81, *Alusuisse Italia*, Jurispr. 1982, blz. 3463, negende alinea) is deze verzoekster niet, in voege als in artikel 173, tweede alinea, verlangd, als rechtstreeks en individueel geraakt te beschouwen.
- 8 Wat de andere verzoeksters betreft, beperkt de Commissie zich ertoe de ontvankelijkheid van hun beroepen in twijfel te trekken. Enerzijds erkent zij dat men in verordening nr. 349/81 en in de bestreden verordeningen bedoelde ondernemingen bepaaldelijk op het oog had, immers de verordeningen zijn

vastgesteld nadat deze verzoeksters de door hen individueel aangegane verbintenissen hadden opgezegd; ook geeft de Commissie toe dat deze ondernemingen, als producenten en exporteurs, van rechtsbescherming in de Lid-Staten van de Gemeenschap niet verzekerd zijn, immers het anti-dumpingrecht wordt uitsluitend ter zake van invoer geheven, zodat verzoeksters slechts door tussenkomst van importeurs van hun produkten in beroep zouden kunnen komen. Anderzijds betoogt de Commissie dat de aangevochten verordeningen er slechts toe leiden dat verzoeksters, nu zij hun verbintenissen hadden opgezegd, onder het algemeen stelsel van verordening nr. 349/81 komen te vallen, en het algemeen karakter dier verordening lijdt geen twijfel, immers zij geldt voor alle importen van het betrokken produkt van oorsprong uit de Verenigde Staten van Amerika. Proces-economisch gezien, is het niet wenselijk dat er een beroepsweg kan worden bewandeld die parallel loopt aan die welke importeurs die over het anti-dumpingrecht wensen te klagen, rechtsingang bij de nationale rechter verschafft. Tenslotte wijst de Commissie op de „ongebruikelijke” gevolgen waartoe de ontvankelijkheid der beroepen zou leiden, omdat daardoor aan anti-dumpingmaatregelen een tweeledig karakter zou worden toegekend: dezelfde handelingen zouden, wat bepaalde ondernemingen betreft, als „beschikkingen” en, wat alle andere betreft, als „verordeningen” moeten worden aangemerkt.

- 9 Tijdens de mondelinge behandeling heeft de Commissie, na nogmaals de ontvankelijkheid van Demuferts request te hebben bestreden, doen weten dat zij tenslotte geneigd was het beroep, voor zover door ondernemingen in derde landen ingesteld, ontvankelijk te achten, hetgeen in ieder geval zou gelden voor verzoeksters, die in de considerans en bepalingen der bestreden handelingen met zoveel woorden zijn genoemd. De Commissie meent dat zulks ten goede zou komen aan de belangen van communautaire ondernemingen in derde landen wanneer daar tegen hen anti-dumpingprocedures mochten worden ingeleid, hetgeen met name zou gelden voor de Verenigde Staten van Amerika, waar aan in derde landen gevestigde ondernemingen in ruime mate beroep op de rechter openstaat. In het kader van de rechterlijke organisatie der Gemeenschap zouden er derhalve, volgens de Commissie, ook zulke waarborgen moeten worden geboden.
- 10 Bij het zoeken van een oplossing voor de door de Commissie opgeworpen ontvankelijkheidsvragen moet worden te rade gegaan met het stelsel van verordening nr. 3017/79, en wel met name met de aard der in die verordening voorziene anti-dumpingmaatregelen, in samenhang met artikel 173, tweede alinea, EEG-Verdrag.

- 11 Volgens artikel 13, lid 1, van verordening nr. 3017/79 worden „zowel de voorlopige als de definitieve anti-dumpingrechten of compenserende rechten . . . bij verordening ingesteld.” Ofschoon zulke rechten, getoetst aan artikel 173, tweede alinea, naar aard en strekking normatieve maatregelen zijn, immers voor alle betrokken ondernemers gelden, is het niet uitgesloten dat haar bepalingen producenten en exporteurs die zich aan dumpingpraktijken zouden hebben schuldig gemaakt, rechtstreeks en individueel raken. Volgens artikel 2 van verordening nr. 3017/79 kunnen anti-dumpingrechten slechts worden ingesteld in verband met de blijkens gehouden onderzoeken, door geïndividualiseerde ondernemingen berekende productie- en exportprijzen.

- 12 Handelingen waarbij anti-dumpingrechten worden ingesteld, kunnen derhalve productie- en exportondernemingen die kunnen aantonen dat hun identiteit uit de handelingen van Commissie of Raad blijkt dan wel dat het vooronderzoek hen heeft betroffen, rechtstreeks en individueel raken.

- 13 De Commissie heeft er terecht op gewezen dat aan het inruimen van een beroepsrecht aan aldus gekwalificeerde ondernemingen, overeenkomstig de in artikel 173, tweede alinea, omschreven beginselen, niet het risico van een dubbele beroepsweg verbonden is, immers de nationale rechter kan slechts worden geadieerd nadat er een — normaliter door een importeur in de Gemeenschap te voldoen — anti-dumpingrecht is geheven. Er behoeft geen beduchtheid voor divergerende uitspraken te bestaan, immers volgens de regeling van het prejudicieel beroep in artikel 177 EEG-Verdrag, is uitsluitend het Hof geroepen zich in laatste instantie over de rechtsgeldigheid der omstreden verordenende handelingen uit te spreken.

- 14 De door Allied, Kaiser en Transcontinental ingestelde beroepen zijn dan ook ontvankelijk: de drie ondernemingen hadden zich krachtens artikel 10 van verordening nr. 3017/79 verbonden, zodat zij door artikel 2 van verordening nr. 349/81 individueel werden geraakt en na hun opzegging van die verbin-tenissen, hun bijzondere situatie de inzet vormde van de beide in rechte aan-gevochten verordeningen.

- 15 Dit geldt niet voor Demufert die, als in een der Lid-Statens gevestigde importeur, door geen der omstreden handelingen werd geraakt. De gevolgen van de omstreden verordeningen golden voor hem slechts voor zover de daarbij vastgestelde regelen objectief op hem van toepassing zijn. De onweersproken gebleven omstandigheid dat Demufert in feite als agent bij de import van Allieds produkten betrokken was, doet daaraan niet af. Anders dan in zaak nr. 113/77, NTN Toyo Bearing Company Ltd. e.a., waarin het Hof op 29 maart 1979 uitspraak deed (Jurispr. blz. 1185, r.o. 9), is de dumping in casu, blijkens de tiende overweging van de considerans van verordening nr. 349/81, vastgesteld met behulp van de door de Amerikaanse producenten berekende exportprijs en niet met behulp van de prijs, door de Europese importeurs bij wederverkoop bedongen, zodat de vaststellingen betreffende de dumpingpraktijken voor Demufert, anders dan voor de producenten en exporteurs, niet rechtstreeks golden. Opgemerkt zij dat verzoekster, voor zover zij anti-dumpingrechten had te betalen, zich tot de bevoegde nationale rechter kan wenden en in rechte al haar middelen tegen de rechtsgeldigheid der betrokken verordeningen kan voordragen.
- 16 Demufert dient derhalve in haar beroep niet ontvankelijk te worden verklaard.

Ten gronde

- 17 Verzoeksters bedienen zich, ter bestrijding van de rechtsgeldigheid van de verordeningen waarbij hun produkten aan anti-dumpingrechten werden onderworpen, van twee soorten middelen. Enerzijds achten zij de omstreden verordeningen in meer dan één opzicht onvoldoende met redenen omkleed. Anderzijds menen zij dat de Commissie er aan heeft voorbijgezien dat de situatie, nadat er bij verordening nr. 349/81 anti-dumpingrechten zijn ingesteld, in verschillende opzichten is gewijzigd en dat de Commissie — dientengevolge — ten onrechte heeft aangenomen dat zich nog een dumping-effect deed gevoelen.

Het middel volgens hetwelk de verordeningen onvoldoende met reden zouden zijn omkleed

- 18 Verzoeksters betogen dat de Commissie, toen zij hun verbintenissen hadden opgezegd, bij verordeningen nrs. 1976/82 en 2302/82, te hunnen laste, een

anti-dumpingrecht heeft vastgesteld op grond van een strikt formele redengeving en verzuimd heeft opnieuw na te gaan of de heffing van het recht te hunnen opzichte gerechtvaardigd was te achten. Zij wijzen er met name op dat de Commissie, in de considerans van verordening nr. 2302/82, verklaart dat de produkten van Kaiser, die na haar opzegging van de verbintenis zijn ingevoerd, „waarschijnlijk” zijn geïmporteerd tegen lagere prijzen dan in de verbintenis waren overeengekomen, met andere woorden tegen dumpingprijzen.

- 19 Dit bezwaar moet worden getoetst aan de eisen, gesteld in artikel 10, lid 6, van verordening nr. 3017/79, luidende als volgt:

„Wanneer een verbintenis is opgezegd of wanneer de Commissie redenen heeft om aan te nemen dat er inbreuk op gepleegd is, en dat een verder onderzoek geboden is, stelt zij de Lid-Statens daarvan onmiddellijk in kennis en heropent zij de procedure. Wanneer het belang van de Gemeenschap zulks vereist, treft zij bovendien, wanneer dat gewettigd is, onmiddellijk voorlopige maatregelen met gebruikmaking van de beschikbare gegevens.”

- 20 Voor de vaststelling van de betekenis van deze bepaling moet worden te rade gegaan met de vijftiende alinea van de considerans, volgens welke „het besluitvormingsproces van de Gemeenschap een snel en doeltreffend optreden mogelijk moet maken, in het bijzonder via maatregelen van de Commissie, zoals bijvoorbeeld de instelling van voorlopige rechten.”

- 21 Blijkens de aangehaalde bepaling moet de Commissie, wanneer een verbintenis is opgezegd, ten spoedigste voorlopige maatregelen treffen wanneer haars inziens het belang der Gemeenschap om onverwijld ingrijpen vraagt. Dat zulke maatregelen volgens de verordening door de Commissie worden getroffen „met gebruikmaking van de beschikbare gegevens”, wil zeggen dat er van de Commissie geen nieuw onderzoek wordt verlangd, maar dat zij in den regel heeft af te gaan op de gegevens die waren ingewonnen toen de inmiddels opgezegde verbintenissen werden aangegaan. Waar het enkele feit dat men zich aldus verbindt de veronderstelling wettigt dat er werkelijk wordt gedumpt, gaat het niet aan van de Commissie te verlangen dat zij tot een nieuw onderzoek overgaat op het ogenblik waarop zulk een verbintenis

wordt opgezegd. In zulk een situatie schijnt het, van de zijde van de Commissie, een normaal beleid dat zij de bepalingen die zonder verbintenis op hen van toepassing zouden zijn geweest, ook te hunnen aanzien doet gelden.

- 22 Meent een onderneming op het tijdstip van opzegging van haar verbintenis dat er redenen bestonden om haar situatie opnieuw te bezien en haar, ondanks opzegging, van anti-dumpingrechten vrij te stellen, dan ligt het op haar weg aan de Commissie overtuigende gegevens voor te leggen.
- 23 Uit het dossier blijkt niet dat verzoeksters indertijd nieuw bewijsmateriaal hebben aangedragen. Derhalve gaat het niet aan de Commissie te verwijten de belangen van de Gemeenschap in aanmerking te hebben genomen en aan de situatie slechts een summier nieuw onderzoek te hebben gewijd, toen zij de anti-dumpingrechten, zoals die tijdens het onderzoek dat tot verordening nr. 349/81 heeft geleid, gerechtvaardigd voorkwamen, ook op verzoeksters heeft toegepast.
- 24 In verband met de „waarschijnlijkheid” waarvan in de considerans van verordening nr. 2302/82 ten aanzien van Kaiser wordt gesproken, zij er slechts op gewezen dat de Commissie, gezien de tevoren vastgestelde feiten, voor de vaststelling van een recht overeenkomende met de tevoren vastgestelde dumpingmarge — en ter verhindering van verkopen tegen abnormaal lage prijzen —, met inaanmerkingneming van de mogelijkheid van importen kon volstaan.
- 25 Op grond van een en ander moeten deze middelen worden verworpen.

De door verzoeksters ingeroepen nieuwe feiten

- 26 Verzoeksters betogen dat er na vaststelling van verordening nr. 349/81 een aantal nieuwe feitelijke omstandigheden zijn ingetreden, waarmee de Commissie geen rekening zou hebben gehouden toen zij de omstreden maatregelen trof. Zij maken in zoverre gewag van omstandigheden van drieërlei aard:
- a) een aantal beschikkingen, op 7 december 1981 door de Franse minister van Economie en Financiën genomen naar aanleiding van een rapport van de Commissie voor de mededinging betreffende de mededingingssituatie

in de sector voor de produktie en de verhandeling van meststoffen (Bulletin officiel de la concurrence et de la consommation, nr. 23, van 12. 12. 1981), waaruit zou blijken dat er destijds op de Franse markt voor meststoffen een prijsregeling was getroffen. Voorts beroept Kaiser zich op de maatregelen tot bevrozing der prijzen, die op 14 juni 1982 door de Franse regering zijn genomen. Verzoeksters menen dat de verkoopprijzen van meststoffen op de Franse markt daardoor waren vervalst, zodat niet meer kon worden vastgesteld of zich een dumping-effect voordeed;

- b) de voortdurende waardeestijging van de dollar op de wisselmarkt, die de Amerikaanse importen op de Europese markt steeds duurder zou hebben gemaakt;
- c) het feit dat de importen van meststoffen in vloeibare toestand op de Europese markt terugliepen; Kaisers importen zouden geheel zijn komen stil te liggen.

27 In antwoord op dit betoog dient allereerst een opmerking van algemene aard te worden gemaakt. Volgens artikel 2 van verordening nr. 3017/79 wordt een dumpingmarge vastgesteld ter vergelijking van de bij uitvoer naar de Gemeenschap bedongen prijs en de „normale waarde” van het betrokken produkt, waaronder met name is te verstaan de prijs die met het oog op verbruik in het land van oorsprong voor een dergelijk produkt wordt betaald. Verzoeksters hebben geenszins waar gemaakt dat de aldus bepaalde dumpingmarge wijzigingen zou hebben ondergaan sinds er bij verordening nr. 349/81 een definitief anti-dumpingrecht werd ingesteld. Met name zij erop gewezen dat, waar in casu alle ter berekening van de dumpingmarge in aanmerking genomen prijzen in dollars luiden, bij haar vaststelling aan fluctuaties van de dollar ten opzichte van de Europese valuta's geen invloed toekomt. De door verzoeksters ingeroepen „nieuwe” feiten kunnen derhalve alleen van belang zijn voor de vaststelling van de „schade” in de zin van artikel 4 van verordening nr. 3017/79, die aan de Europese producenten zou zijn berokkend.

28 De Commissie heeft met betrekking tot de maatregelen van de Franse regering overtuigende argumenten voorgedragen ten betoge dat daaraan bij de beoordeling van de vraag of er aan de Europese industrie schade was toege-

voegd, geen beslissende betekenis is toegekomen. Zonder te betwisten dat de Franse markt voor de hierbedoelde importen in de Gemeenschap de voornaamste afzetmarkt vormt, betoogt de Commissie dat haar schadevaststelling werd getroffen na onafhankelijk van de Franse overheid verrichte onderzoeken. Zij wijst erop dat de rapporten van de Commissie voor de mededinging en de desbetreffende besluitvorming van de Franse minister van Economie en Financiën de gehele meststoffenmarkt betreffen, en niet de specifieke markt waarop het dumpingeffect werd vastgesteld, en voorts een tijdvak golden dat slechts ten dele samenvalt met de periode waarop de onderzoeken die tot de omstreden maatregelen leidden, betrekking hadden.

- 29 In verband met de stijging van de dollarkoers en de ontwikkeling van de importhandel vestigt de Commissie er de aandacht op dat het volume van de importen van stikstofmeststoffen in vloeibare toestand van oorsprong uit Amerika in de Gemeenschap in de jaren 1981/1982 weliswaar is achteruitgegaan, maar dat die importen in het eerste kwartaal van 1982 ondanks de waardeinstijging van de dollar sterk zijn gestegen. Daaruit moet worden afgeleid dat bedoelde factor de aan de Europese producenten berokkende schade niet heeft geneutraliseerd.
- 30 Op grond van de door verzoeksters voorgedragen argumenten kan niet worden vastgesteld dat de Commissie duidelijke fouten heeft begaan toen zij had te beoordelen of er, door de volgens de normen van artikel 2 van verordening nr. 3017/79 vastgestelde praktijk, aan de Europese industrie schade was berokkend. Het onderzoek van de door verzoeksters ingeroepen feiten wetigt dus de slotsom dat de Commissie het ervoor mocht houden dat, toen verzoeksters hun verbintenissen hadden opgezegd, het belang van de Gemeenschap om terstond ingaande voorlopige maatregelen vroeg, waarmee de schade van de producenten der Gemeenschap moest worden afgewend.
- 31 Ook deze middelen dienen derhalve te worden verworpen.
- 32 Blijkens al het hiervoor overwogene moeten de beroepen van Allied, Transcontinental en Kaiser ongegrond worden verklaard. De met het beroep tot nietigverklaring samenhangende schadevorderingen zijn derhalve zonder voorwerp geraakt, zodat zij eveneens moeten worden verworpen.

Kosten

- 33 Ingevolge artikel 69, lid 2, van het Reglement voor de procesvoering moet de in het ongelijk gestelde partij in de kosten worden verwezen. Aangezien verzoeksters in het ongelijk gesteld zijn, moeten zij in de kosten worden verwezen.

HET HOF VAN JUSTITIE,

rechtdoende:

1. Verklaart het beroep van M. L. Morelle, optredend als curator in het faillissement van de vennootschap Demufert, niet ontvankelijk en verklaart de beroepen van de vennootschappen Allied Corporation, Transcontinental Fertilizer Company en Kaiser Aluminium and Chemical Corporation ongegrond;
2. Verwijst verzoeksters in de kosten van het geding.

Mertens de Wilmars

Koopmans

Bahlmann

Galmot

Pescatore

Mackenzie Stuart

O'Keeffe

Bosco

Everling

Uitgesproken ter openbare terechtzitting te Luxemburg, op 21 februari 1984.

De griffier
voor deze

H. A. Rühl

Hoofdadministrateur

De president

J. Mertens de Wilmars